

Nr 191.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till lag angående rätt för länsstyrelse att i vissa fall meddela särskilda bestämmelser om förvaring av sparbanks värdehandlingar; given Stockholms slott den 13 mars 1942.

Under åberopande av bilagda i statsrådet och lagrådet förda protokoll vill Kungl. Maj:t härmed jämlikt § 87 regeringsformen föreslå riksdagen att antaga härvid fogade förslag till lag angående rätt för länsstyrelse att i vissa fall meddela särskilda bestämmelser om förvaring av sparbanks värdehandlingar.

Under Hans Maj:ts
Min allernådigste Konungs och Herres sjukdom:

GUSTAF ADOLF.

Ernst Wigforss.

Förslag

till

Lag

angående rätt för länsstyrelse att i vissa fall meddela särskilda bestämmelser om förvaring av sparbanks värdehandlingar.

Härigenom förordnas som följer.

Befinnes med hänsyn till utomordentliga omständigheter icke lämpligt, att sparbanks värdehandlingar förvaras på sätt i sparbankens reglemente anges, må länsstyrelsen i det län, där sparbankens styrelse har sitt säte, på framställning av sparbanken och, där så kan ske, efter hörande av sparbanksinspektionen, meddela sparbanken tillstånd tills vidare att förvara handlingarna på annat betryggande sätt, som av länsstyrelsen föreskrives.

Denna lag träder i kraft dagen efter den, då lagen enligt därå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling.

---

*Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 6 mars
1942.*

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena GÜNTHER, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WESTMAN, WIGFORSS, MÖLLER, SKÖLD, ERIKSSON, BERGQUIST, BAGGE, ANDERSSON, DOMÖ, ROSANDER, EWERLÖF.

Efter gemensam beredning med chefen för justitiedepartementet anför chefen för finansdepartementet, statsrådet Wigforss:

I 3 § sparbankslagen stadgas, att stiftarna av sparbank skola upprätta reglemente för sparbanken, vilket skall angiva, bland annat, sättet för förvaring och inventering av sparbankens kassa och värdehandlingar.

Beslut om ändring av sparbanks reglemente är, enligt 45 §, ej giltigt, med mindre samtliga huvudmän förenat sig därom eller beslutet fattats å två på varandra följande sammanträden med huvudmännen, därav minst ett årsammanträde, och å det sammanträde, som sist hållits, biträts av minst två tredjedelar av de vid sammanträdet närvarande huvudmännen.

Jämlikt 58 § sparbankslagen tillkommer det vidare Konungens befallningshavande att, om sparbanks huvudmän eller styrelse fattat beslut, som står i strid med sparbankens reglemente, förbjuda verkställighet av beslutet eller, om beslutet gått i verkställighet, förelägga huvudmän eller styrelse att, där så ske kan, göra rättelse.

I en den 13 januari 1942 dagtecknad skrivelse har *sparbanksinspektionen* hemställt, att Kungl. Maj:t måtte utverka riksdagens medgivande för Kungl. Maj:t att bemyndiga länsstyrelse att, där sparbanks värdehandlingar på grund av borttransport icke lämpligen kunna förvaras på sätt i sparbankens reglemente stadgas, sedan länsstyrelsen där så kan ske inhämtat yttrande från inspektionen, meddela andra betryggande bestämmelser i avseende å förvaringen av värdehandlingarna.

Till grund för denna hemställan har inspektionen anfört följande:

Sedan Svenska sparbanksföreningen i samförstånd med sparbanksinspektionen efter krigsutbrottet under hösten 1939 uppmanat sparbankerna i landet att företaga vissa beredskapsåtgärder för tryggnad av bland annat sparbankernas värdehandlingar, ha vissa sparbanker särskilt i landets gränsområden låtit företaga borttransport av sina värdehandlingar till in i landet belägna platser. För närvarande pågår en planläggning om borttransport i större utsträckning än hittills av vissa sparbankers värdehandlingar.

Det har visat sig vara förenat med väsentliga svårigheter för sparbankerna att under tid, då värdehandlingarna icke förvaras på hemorten, iakttaga reglementsbestämmelserna om sättet för förvaring av värdehandlingar. Med hänsyn härtill har sparbanksinspektionen funnit det vara erforderligt

att möjligheter skapas att i sådana fall lämna sparbank tillstånd att förvara värdehandlingarna på annat sätt än som förutsatts i reglementet. Givetvis måste därvid iakttagas, att de förvaringsanordningar, vilka skola ersätta i reglementet förutsatta, äro betryggande. Enligt sparbanksinspektionens förmenande bör det ankomma på länsstyrelse att efter framställning från sparbank samt där så kan ske efter inspektionens hörande besluta i ärenden, varom nu är fråga.

Över framställningen ha, efter remiss, yttranden avgivits av *överståthållarämbetet* och *länsstyrelserna i Stockholms, Uppsala, Malmöhus, Göteborgs och Bohus* samt *Västernorrlands län* ävensom av *styrelsen för Svenska sparbanksföreningen*.

Överståthållarämbetet tillstyrker, att utväg anvisas till avhjälpan av den besvärlighet, som föranlett sparbanksinspektionens skrivelse, men ifrågasätter, huruvida icke framställningens syfte enklare skulle vinnas genom ändring av reglementet för vederbörande sparbank.

Länsstyrelsen i Västernorrlands län har förordat bifall till inspektionens hemställan, därest det ifrågasatta medgivandet av riksdagen kunde anses erforderligt.

Övriga länsstyrelser ha förklarat sig icke hava något att erinra mot bifall till framställningen, medan *styrelsen för Svenska sparbanksföreningen* uttryckligen tillstyrkt densamma.

*Departements-
chefen.*

Uppenbarligen kan det, som sparbanksinspektionen framhållit, vara lämpligt att underlätta sådan förflyttning av sparbanks värdehandlingar, som kan anses påkallad av rådande förhållanden. Med hänsyn till den omgång, som är förenad med en ändring av sparbanks reglemente, synes den av *överståthållarämbetet* ifrågasatta lösningen icke tillgodose behovet av snabbt beslut i ett kritiskt läge. Då en dispens från reglementets föreskrifter otvivelaktigt innefattar en avvikelse från sparbankslagens stadganden, bör enligt min uppfattning möjlighet till sådan dispens beredas genom lagstiftning i ämnet. Därvid torde, i överensstämmelse med sparbanksinspektionens förslag, böra stadgas, att länsstyrelsen äger lämna tillstånd till avvikelse från reglementets föreskrifter. Tillståndet synes böra gälla tills vidare och sålunda, när anledning därtill uppkommer, kunna av länsstyrelsen återkallas.

Föredraganden hemställer härefter, att lagrådets utlåtande över upprättat förslag till *lag angående rätt för länsstyrelse att i vissa fall meddela särskilda bestämmelser om förvaring av sparbanks värdehandlingar*, av den lydelse bilaga¹ vid detta protokoll utvisar, måtte för det i § 87 regeringsformen omfördä ändamålet inhämtas genom utdrag av protokollet.

Denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan bifaller Hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet:

Lennart Hammarskiöld.

¹ Denna bilaga, vilken är lika lydande med det vid propositionen fogade lagförslaget, har här uteslutits.

Utdrag av protokollet, hållet i Kungl. Maj:ts lagråd den 11 mars 1942.

Närvarande:

justitieråden FORSSMAN,
BELLINDER,
regeringsrådet LUNDEVALL,
justitierådet STERZEL.

Enligt lagrådet den 10 mars 1942 tillhandakommet utdrag av protokoll över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet den 6 mars 1942, hade Kungl. Maj:t förordnat, att lagrådets utlåtande skulle för det i § 87 regeringsformen omförmälda ändamålet inhämtas över upprättat förslag till lag angående rätt för länsstyrelse att i vissa fall meddela särskilda bestämmelser om förvaring av sparbanks värdehandlingar.

Förslaget, som finnes bilagt detta protokoll, föredrogs inför lagrådet av byråchefen å rättsavdelningen i finansdepartementet hovrättsassessorn Hjalmar Nordfelt.

Lagrådet lämnade förslaget utan erinran.

Ur protokollet:
G. Lindencrona.

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 13 mars 1942.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena GÜNTHER, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WESTMAN, WIGFORSS, SKÖLD, ERIKSSON, BERGQUIST, BAGGE, ANDERSSON, DOMÖ, ROSANDER, GJÖRES, EWERLÖF.

Efter gemensam beredning med chefen för justitiedepartementet anmäler chefen för finansdepartementet, statsrådet Wigforss, lagrådets den 11 mars 1942 avgivna utlåtande över det den 6 i samma månad till lagrådet remitterade förslaget till *lag angående rätt för länsstyrelse att i vissa fall meddela särskilda bestämmelser om förvaring av sparbanks värdehandlingar*, därvid föredraganden hemställer, att förslaget, som av lagrådet lämnats utan erinran, måtte jämlikt § 87 regeringsformen genom proposition föreläggas riksdagen till antagande.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdde hemställan förordnar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten, att till riksdagen skall avlätas proposition av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:
Birger Öhman.